

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
	مقدمه
۱	فصل اول: آموزه‌های دفاعی
۲	- درس اول: امنیت پایدار
۱۱	- درس دوم: اقتدار دفاعی
۱۹	فصل دوم: فرهنگ دفاع
۲۰	- درس سوم: انقلاب اسلامی
۲۶	- درس چهارم: آشنایی با بسیج
۳۲	- درس پنجم: علوم و معارف دفاع مقدس
۴۵	- درس ششم: الگوها و اسوه‌های پایداری و مقاومت
۵۴	فصل سوم: دفاع نظامی
۵۵	- درس هفتم: آشنایی با نیروهای مسلح و خدمت مقدس سربازی
۶۴	- درس هشتم: من یک رزم‌آورم
۱۱۵	فصل چهارم: دفاع غیرنظامی
۱۱۶	- درس نهم: شناخت و مقابله با جنگ نرم
۱۲۴	- درس دهم: پدافند غیرعامل
۱۳۴	- درس یازدهم: ایمنی و پیشگیری
۱۴۴	- درس دوازدهم: امداد و نجات
۱۵۷	منابع برای مطالعه بیشتر

نمونه سؤالات درس آمادگی دفاعی

فصل اول: آموزه‌های دفاعی

درس ۱: امنیت پایدار

۱- امنیت را تعریف کنید؟ (ص ۳)

امنیت، دوری از هرگونه تهدید یا حمله و نیز آمادگی برای رویارویی با خطرات است.

۲- امنیت ملی را تعریف کنید و ارزش‌های حیاتی کشور شامل چه مواردی است؟ (ص ۵)

توانایی یک ملت برای حفاظت از ارزش‌های حیاتی خود در برابر تهدیدات داخلی و خارجی را امنیت ملی می‌گویند. ارزش‌های حیاتی کشور ما شامل: حفظ ارزش‌های دینی و ملی و هویت فرهنگی حفظ سرزمین و استقلال سیاسی و اقتصادی می‌باشد.

۳- انواع تهدیدها را توضیح دهید و برای هر کدام یک مورد نام ببرید. (ص ۸)

۱- تهدیدات اقتصادی: در این نوع تهدیدات، قدرت‌های سلطه‌گر با تحمیل اعمال و برنامه‌هایی سعی در تحت فشار قرار دادن برنامه اقتصادی کشور دارند. برخی از این تهدیدات اقتصادی عبارتند از:

- تحریم فروش کالاهای مهم

- تهدید شرکت‌های بزرگ بین‌المللی برای عدم سرمایه‌گذاری و ارائه خدمات به کشور

- مسدود کردن اموال و دارایی‌های ملت ایران در بانک‌های خارجی

۲- تهدیدات سیاسی: این تهدیدات شامل رفتارها و اعمالی می‌شود که علیه منافع سیاسی کشور است و می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

— وارد کردن اتهامات سیاسی بی‌اساس مثل حمایت از تروریسم

— تبلیغات منفی و گسترده علیه ملت ایران از طریق رسانه‌ها

— سخت‌گیری‌های بی‌مورد و ایجاد مشکل برای شهروندان ایرانی برای سفر به سایر کشورها

۳- تهدیدات نظامی: این تهدیدات شامل رفتارها و اعمالی می‌شود که امنیت ملی کشور ما را به خطر می‌اندازد و می‌توان به نمونه‌های زیر اشاره کرد:

- ایجاد پایگاه‌های نظامی در کشورهای همسایه

- عدم فروش تجهیزات نظامی مورد نیاز به کشورمان

۴- تهدیدات فرهنگی: این نوع تهدیدات شامل رفتارها و اعمالی می‌شود که باورها، ارزش‌ها، آداب و رسوم و فرهنگ یک ملت را مورد هجوم قرار می‌دهد و از طریق شبکه‌های ماهواره‌ای، شبکه‌های اجتماعی، بازی‌های رایانه‌ای و... صورت می‌پذیرد.

درس ۲: اقتدار دفاعی

۴- اقتدار را تعریف کنید و منابع آن را نام ببرید. (ص ۱۲)

در فرهنگ‌نامه فارسی اقتدار به معنی توانا شدن، توانستن، توانمندی و قدرت به رسمیت شناخته شده آمده است. اقتدار یعنی فرد یا حکومت از چنان مقبولیتی برخوردار باشد که نظر او در موضوع یا مسائلی که پیش می‌آید، حرف آخر باشد و دیگران از او اطاعت کنند. منابع اقتدار شامل قدرت نظامی، سیاسی، اقتصادی، علمی و فرهنگی است.

۵- پدر موشکی ایران نام دارد. (ص ۱۴)

شهید حسن طهرانی مقدم (پدر موشکی ایران)

۶- نمونه‌هایی از دستاوردهای داخلی که مظهر اقتدار دفاعی کشورمان است را نام ببرید؟ (ص ۱۶)

نمونه‌هایی از دستاوردهای داخلی که مظهر اقتدار دفاعی میهن عزیز ما هستند عبارتند از: صنایع موشکی، صنایع هوایی، صنایع دریایی و صنایع زمینی

فصل دوم : فرهنگ دفاع

درس ۳: انقلاب اسلامی

۷- دستاوردهای انقلاب اسلامی را نام ببرید. (ص ۲۲)

۱- استقلال در تصمیم‌گیری، حفظ تمامیت ارضی کشور و رساندن ایران به عزت و کرامت لایق خود

۲- ارتقای جایگاه ایران در جهان، صدور شعارهای انقلاب و الهام‌بخشی به حق‌طلبان عالم

۳- گسترش آزادی‌های عمومی، تشویق جوانان به آزاداندیشی و طرح آزاد مباحث

۴- گسترش برخورداری‌های عمومی و امکانات مادی (در مقایسه با پیش از انقلاب و کشورهای هم‌تراز)

۵- پیشرفت در معنویات و امکان سیر تکاملی در فضای انقلاب

۶- گسترش عدالت اجتماعی

۷- اهتمام به مبارزه با فساد و برخورد با عوامل فساد

۸- توان ایستادگی در برابر زورگویان و سلطه‌طلبان جهانی

۹- رشد علمی و صنعتی

۸- هفت حوزه نقش‌آفرینی و جهاد ملت ایران در گام دوم انقلاب را نام ببرید. (ص ۲۳)

۱- علم و پژوهش ۲- معنویت و اخلاق ۳- اقتصاد ۴- عدالت و مبارزه با فساد ۵- استقلال و آزادی (شعار مهم انقلاب) ۶- عزت ملی، روابط

خارجی و مرزبندی با دشمن ۷- سبک زندگی

درس ۴: آشنایی با بسیج

۹- نقطه آغاز روند شکل‌گیری بسیج در ایران پس از فرمان در تاریخ بود و زیر نظر تشکیل گردید. (ص

۲۷)

نقطه آغاز روند شکل‌گیری بسیج در ایران پس از فرمان حضرت امام خمینی در پنجم آذرماه ۱۳۵۸ بود. پس از این فرمان، واحد بسیج

مستضعفین زیر نظر سپاه پاسداران انقلاب اسلامی تشکیل گردید.

۱۰- چهار ماموریت اصلی بسیج را نام ببرید. (ص ۲۸)

۱- جذب، آموزش و سازماندهی اعضای بسیج ۲- حفظ، انسجام و ارتقای روحیه بسیجیان ۳- دفاع محلی و مقاومت مردمی ۴- همکاری با سازمان‌های آموزشی، سازندگی و بهداشتی کشور

۱۱- هدف از تشکیل بسیج چیست؟ (ص ۲۹)

هدف از تشکیل بسیج عبارت است از: ایجاد توانایی‌های لازم در کلیه افراد معتقد به قانون اساسی و اهداف انقلاب به منظور دفاع از کشور، نظام جمهوری اسلامی و نیز کمک به مردم به هنگام بروز بلاها و حوادث غیرمترقبه با هماهنگی مراجع ذی‌ربط.

درس ۵: علوم و معارف دفاع مقدس

۱۲- چهار مورد از تجربه‌های آموزنده دفاع مقدس را نام ببرید. (ص ۳۵)

توکل به خدا، خودباوری، اعتماد به نیروهای داخلی، ایستادگی در برابر دشمن با دست خالی و تحریم شدید اقتصادی از جمله تجربه‌های آموزنده دفاع مقدس است.

۱۳- سبک زندگی رزم‌آوران دفاع مقدس چگونه بوده است؟ (ص ۳۸)

سبک زندگی رزم‌آوران دوران دفاع مقدس براساس الگوهای اسلامی و روش زندگی پیامبر و امامان بوده است. اصولی مثل توکل به خدا، ساده زیستی، فروتنی، سبقت گرفتن در کار خیر، دوری از خودنمایی، اطاعت از فرماندهی و ... در زندگی آنان جاری بود.

۱۴- چهار مورد از آداب سفر راهیان نور را بیان کنید. (ص ۴۳)

۱- اجازه از والدین، صدقه دادن و دعای سفر، نماز اول وقت، اخلاق نیکو و رعایت بهداشت

۲- رعایت حقوق همسفران و همکاری با دوستان و مدیران کاروان

۳- مطالعه تاریخچه دفاع مقدس و مناطق مورد بازدید، همچنین دقت در حماسه‌ها، آثار و وصیت‌نامه‌های شهدا

۴- حضور با وضو در مقبره شهدا و قرائت زیارت‌نامه‌ها

۵- خاطره‌نگاری، تصویربرداری و ثبت دل‌نوشته‌ها

درس ۶: الگوها و اسوه‌های پایداری و مقاومت

۱۵- سه تن از شهدای نوجوان در دفاع مقدس را نام ببرید. (ص ۴۶)

شهید مرحمت بالازاده - شهید حسینعلی عالی - شهید احمد رضا عباسی

۱۶- صهیونیسم و استکبار جهانی با شیوه‌های سخت و نرم در برابر حرکت‌های مردمی مقابله می‌کند.

فصل سوم: دفاع نظامی

درس ۷: آشنایی با نیروهای مسلح و خدمت مقدس سربازی

۱۷- طبق ماده ۴ اصل ۱۱۰ قانون اساسی یکی از وظایف و اختیارات رهبر جمهوری اسلامی ایران، فرماندهی است. (ص ۵۶)

فرماندهی کل نیروهای مسلح

۱۸- چهار مورد از ویژگی‌های نیروهای مسلح را نام ببرید. (ص ۵۸)

اسلامی بودن - ولایی بودن - انضباط - سادگی - مردمی بودن - اقتدار - خودکفایی - تدافعی بودن

۱۹- سپاه پاسداران انقلاب اسلامی شامل چه ارگان‌هایی است؟ (ص ۵۹)

به مجموعه ستاد کل، حوزه نمایندگی ولی فقیه در سپاه، سازمان حفاظت اطلاعات، نیروی زمینی، هوایی، دریایی، سازمان بسیج مستضعفین، نیروی قدس و سازمان‌های وابسته به آن‌ها اطلاق می‌گردد.

۲۰- سه مدرک معتبر که پس از پایان خدمت سربازی به افراد ارائه می‌شود را نام ببرید. (ص ۶۳)

پس از پایان خدمت مقدس سربازی نیز سربازان سه مدرک معتبر دریافت می‌کنند:

۱- گواهینامه مهارتی و صلاحیت حرفه‌ای ۲- گواهینامه سابقه کار ۳- کارت پایان خدمت سربازی

۲۱- سه هدف اصلی طرح مهارت‌آموزی برای کارکنان وظیفه را نام ببرید؟ (ص ۶۳)

طرح مهارت‌آموزی کارکنان وظیفه با سه هدف اصلی افزایش جذابیت خدمت سربازی، تقویت نشاط در میان سربازها و مهارت‌آموزی و کسب تجربه برای سربازان اجرا می‌شود.

درس ۸: من یک رزم‌آورم

۲۲- نظام جمع چیست و به چند دسته تقسیم می‌شود؟ (ص ۶۵)

نظام جمع به حرکاتی گفته می‌شود که به صورت منظم انجام می‌شود تا افراد را در انجام کارهای جمعی با یکدیگر هماهنگ کند. در یک تقسیم‌بندی کلی حرکات نظام جمع به دو دسته حرکات نظام جمع بدون سلاح و حرکات نظام جمع با سلاح تقسیم می‌شود.

۲۳- عوارض زمین را تعریف کنید و به چند دسته تقسیم می‌شوند؟ (ص ۷۶)

به برجستگی‌ها و فرورفتگی‌ها مانند دشت‌ها، دره‌ها، جلگه‌ها، تپه‌ها و مانند آن‌ها که در روی زمین قرار گرفته‌اند عوارض زمین می‌گویند. عوارض زمین به دو دسته عوارض طبیعی و عوارض مصنوعی تقسیم می‌شود.

۲۴- عوارض طبیعی و مصنوعی را کامل شرح دهید. (ص ۷۶)

عوارض طبیعی: عوارضی است که انسان در به‌وجود آمدن آن نقشی نداشته باشد. این عوارض به چهار دسته تقسیم می‌شود:

بلندی‌ها (کوه، تپه)

گودی‌ها (دره، شیار، گودال)

همواری‌ها (دشت، جلگه)

آب‌ها (اقیانوس، دریا، دریاچه، رودخانه)

عوارض مصنوعی: عوارضی است که به وسیله انسان به‌وجود می‌آید و انسان در به‌وجود آوردن آن نقش دارد؛ مانند خاکریز، کانال، سنگر، پل، جاده، تونل، قلعه و ...

۲۵- خط الرأس جغرافیایی چیست؟ (ص ۷۹)

خط الرأس جغرافیایی: محل برخورد دو دامنه در بالای کوه را که محل تقسیم آب باران است، خط الرأس جغرافیایی می‌گویند.

۲۶- خط الرأس نظامی به چه معناست؟ (ص ۸۰)

خط الرأس نظامی: محلی است پایین‌تر از خط الرأس جغرافیایی که وقتی نیروی رزمنده یا تجهیزات و ادوات سازمانی در آنجا قرار می‌گیرد، از دید مستقیم دشمن پنهان شود و به راحتی قابل رؤیت نباشد.

۲۷- هور به چه مکانی گفته می‌شود و کدام عملیات در دوران دفاع مقدس در منطقه هورالعظیم شکل گرفت؟ (ص ۸۲)

هور مکانی در طبیعت است که آب در آن مانده و گیاهان کوتاه بیشتر از جنس علف و نی در آن روییده باشد و عمق آن بین شش تا دوازده متر است. در دوران دفاع مقدس در منطقه هورالعظیم عملیات خیبر و بدر شکل گرفت.

۲۸- انواع سلاح سرد و گرم نام ببرید؟ (ص ۸۳ و ۸۴)

خنجر، شمشیر، گرز و تیروکمان اولین سلاح‌های بشر است. این نوع سلاح‌ها را در اصطلاح «سلاح سرد» می‌نامند. سلاح‌هایی را که در آن‌ها برای پرتاب گلوله از باروت یا مواد اشتعالی دیگر استفاده می‌شود، «سلاح گرم» می‌نامند.

۲۹- برد مؤثر به چه معناست؟ (ص ۸۷)

برد مؤثر عبارت است از مسافتی که سلاح یا هر نوع پرتابه دیگر، می‌تواند شلیک کند و کارایی لازم را در میزان تخریب و دقت نشانه‌روی داشته باشد.

فصل چهارم: دفاع غیر نظامی

درس ۹: شناخت و مقابله با جنگ نرم

۳۰- هدف از جنگ نرم چیست؟ (ص ۱۱۷)

هدف جنگ نرم این است که باورها و ارزش‌های جامعه هدف را به گونه‌ای جهت دهند که همچون مهاجمان بیندیشند، همچون آنان فکر کنند و هر آنچه آنان خوب می‌دانند، خوب بدانند. هر آنچه دشمن زشت می‌پندارد زشت بدانند. نه تنها از همفکری و همسویی با دشمنان قسم خورده خود احساس شرمندگی نکنند، بلکه با افتخار از آن یاد کنند.

۳۱- چهار مورد از اهداف جنگ نرم را نام ببرید. (ص ۱۱۸)

۱- تحریک و هدایت احساسات در جهت اهداف و خواسته‌های دشمن

۲- ایجاد اختلاف و قرار دادن مردم کشور در مقابل همدیگر

۳- بدبین کردن مردم نسبت به وضعیت فعلی و آینده کشور

۴- سیاه‌نمایی و القای وجود بحران در کشور

۵- ایجاد ناامیدی و القای بن‌بست

۶- برجسته‌سازی نقاط ضعف و انکار پیشرفت‌ها

۳۲- جنگ نرم در حوزه علمی را توضیح دهید. (ص ۱۲۱)

رسانه‌های جهان در این عرصه سعی دارند تا با برجسته کردن نقاط ضعف نظام آموزشی کشور آن را ناکارآمد نشان دهند. همچنین امید به آینده مناسب را در نسل جوان که موتور محرک کشور در حرکت پویای علمی هستند از بین می‌برند. توجه افراطی به بازی‌ها و سرگرمی‌ها به جای کتاب و مباحث علمی، باعث گسترش تنبلی و تن‌پروری می‌شود. بزرگ‌نمایی ضعف در تولید و اشتغال جوانان و سرپوش گذاشتن بر موفقیت‌های علمی ایرانیان در داخل و خارج از کشور مسیر علمی را ناامیدکننده نشان می‌دهد. این امر باعث می‌شود جوانان نسبت به تلاش در عرصه علمی ناامید شوند و قدرت علمی کشور کاهش پیدا کند.

۳۳- پنج گام مقابله با جنگ نرم را شرح دهید. (ص ۱۲۳)

گام اول: برای مقابله با جنگ نرم پذیرش وجود این جنگ است.

گام دوم: شناخت دشمن، برنامه‌های دشمن و روش مقابله با آنهاست.

گام سوم: شناخت فرهنگ و تاریخ پرافتخار سرزمین‌مان و آشنایی با جذابیت‌های آن است.

گام چهارم: تشخیص الگوها و ارزش‌های نامناسب فرهنگی که در رسانه‌ها تبلیغ می‌شود.

گام پنجم: برنامه‌ریزی برای مقابله با جنگ نرم دشمن براساس شناخت صحیح می‌باشد.

درس ۱۰: پدافند غیر عامل

۳۴- پدافند غیرعامل چیست؟ (ص ۱۲۵)

اقدامات غیرمسلحانه که موجب افزایش بازدارندگی، کاهش آسیب‌پذیری، تداوم فعالیت‌های ضروری و ارتقای پایداری ملی در برابر تهدیدها می‌شود.

۳۵- هک و هکر چیست؟ (ص ۱۲۶)

نفوذ به شبکه رایانه‌ای را «هک» و افراد نفوذکننده را «هکر» می‌گویند.

۳۶- در جنگ‌های سایبری چه گروه‌هایی فعال هستند، نام ببرید. (ص ۱۲۷)

افراد مستقل - شرکت‌ها و بنگاه‌های کسب‌وکار - گروه‌های خلافکار - بخش دولتی و نظامی

۳۷- پدافند اقتصادی به چه معناست؟ (ص ۱۲۸)

پدافند اقتصادی یعنی در وضعیت حمله همه جانبه اقتصادی دشمن با آغاز سیاست‌ها و رفتارهای مناسب، تهدید را تبدیل به فرصت کنیم و باعث رشد جهشی اقتصاد کشور شویم.

۳۸- تحریم اقتصادی چیست؟ (ص ۱۲۹)

دشمنان انقلاب اسلامی با ایجاد محدودیت‌های شدید اقتصادی برای ملت ما درصدد تسلیم کردن نظام در برابر خواسته‌های نامشروع و زورگویانه خود هستند.

۳۹- پدافند زیستی چیست؟ (ص ۱۳۰)

هر رویداد و حادثه طبیعی یا غیرطبیعی با استفاده از عوامل زیستی و فراورده‌های آن‌ها که باعث آسیب زدن به سرمایه‌های انسانی و منابع ملی می‌گردد، تهدید زیستی محسوب می‌شود.

درس ۱۱: ایمنی و پیشگیری

۴۰- مخاطره چیست؟ (ص ۱۳۷)

مخاطره به یک پدیده (مانند زلزله) ماده (مانند گاز) و فعالیت انسانی (مانند آتش‌سوزی) گفته می‌شود که باعث صدمات و تلفات جانی و مالی به انسان یا تخریب طبیعت می‌شود.

۴۱- به چه فعالیت‌هایی ایمنی و پیشگیری می‌گویند؟ (ص ۱۳۹)

به مجموعه فعالیت‌هایی که کاربرد به موقع و موثر آن‌ها می‌تواند از وقوع حوادث و آسیب‌های در زندگی جلوگیری کند، ایمنی و پیشگیری گفته می‌شود.

۴۲- سه مورد از توصیه‌های ایمنی در مقابله با حوادث را بنویسید؟ (ص ۱۴۲)

۱- کیف کمک‌های اولیه را در منزل، مدرسه و ... داشته باشید.

۲- در دوره‌های آموزشی مانورهای ایمنی و پیشگیری شرکت کنید.

۳- مسیرهای خروج اضطراری و نقاط امن را مشخص کنید.

۴- از مزایا و خدمات بیمه استفاده کنید.

درس ۱۲: امداد و نجات

۴۳- ارزیابی اولیه مصدوم شامل چه مواردی است؟ (ص ۱۴۷).

ارزیابی اولیه مصدوم عبارت است از:

ایجاد راه هوایی باز (در دهان و بینی)

برقراری تنفس

جریان خون مناسب

درمان خونریزی

۴۴- در چه صورتی شوک ایجاد می‌شود و شایع‌ترین علت شوک چیست؟ (ص ۱۵۱)

به اختلال دستگاه گردش خون برای خون‌رسانی کافی به سلول‌ها شوک می‌گویند. خون‌ریزی شایع‌ترین علت شوک محسوب می‌شود.

۴۵- در هنگام سوختگی‌های سطحی چه فعالیت‌هایی باید انجام داد؟ (ص ۱۵۲)

۱- کنترل علائم حیاتی مصدوم

۲- محل سوختگی را به مدت ۱۰ تا ۲۰ دقیقه زیر آب سرد بگیرید.

۳- از ترکاندن تاول‌ها خودداری کنید.

۴- محل سوختگی را با گاز استریل پانسمان کنید.

بارم بندی آزمونهای نیمسال اول و دوم درس آمادگی دفاعی:

بزرگسالان	شهریور		نوبت دوم		نوبت اول		شماره و نام درس
	عملی	تئوری	عملی	تئوری	عملی	تئوری	
۱		۱		۰/۵		۲	درس اول: امنیت پایدار
۱		۱		۰/۵		۱/۵	درس دوم: اقتدار دفاعی
۱		۱		۰/۵		۱/۵	درس سوم: انقلاب اسلامی
۱		۱		۰/۵		۲	درس چهارم: آشنایی با بسیج
۱/۵		۱/۵		۰/۵		۲	درس پنجم: علوم و معارف دفاع مقدس
۱		۱		۰/۵		۱/۵	درس ششم: الگوها واسوه های پایداری ومقاومت
۱		۱		۰/۵		۱/۵	درس هفتم: آشنایی با نیروهای مسلح وخدمت مقدس سربازی
۶		۶		۳			درس هشتم: من یک رزم آورم
۱/۵		۱/۵		۱			درس نهم: شناخت و مقابله با جنگ نرم
۱/۵		۱/۵		۱/۵			درس دهم: پدافند غیرعامل
۱/۵		۱/۵		۱			درس یازدهم: ایمنی و پیشگیری
۲		۲		۲			درس دوازدهم: امداد و نجات
			۸	۱۲	۸	۱۲	جمع
۲۰		۲۰		۲۰		۲۰	